

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. I-857 2, 16, 17, 18, 18¹, 22, 28 IR 29
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-646 IR DĖL
ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 76, 168, 484, 484¹ IR 485 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO IR PAPILDYMO 761 IR 485¹ STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO PROJEKTO NR.
XIVP-647 (TAP-21-1114(2) (TAIS NR. 21-31676)**

2021-10-28 Nr. NV-2701

Vilnius

Rengėjas: Ekonomikos ir inovacijų ministerija.

Tikslas: pateikti Seimui išvadą dėl Seimo narių A. Bagdono, E. Gentvilo, E. Rudelienės, V. Mitalo ir kt. inicijuotų Alkoholio kontrolės įstatymo ir Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo projektų. Pakeitimais siūloma:

- visomis savaitės dienomis leisti alkoholinių gėrimų prekybą mažmeninės prekybos vietose (taip pat išsinešti iš viešojo maitinimo vietų jose įsigytus alkoholinius gėrimus) nuo 10 iki 20 val.;
- leisti įsigyti, vartoti ir turėti alkoholinius gėrimus, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 15 proc. nuo 18 metų;
- leisti mugėse ir parodose prekiauti natūralios fermentacijos-alkoholiniais gėrimais, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 15 proc. (šiuo metu mugėse – 7,5 proc., parodose – 13 proc.);
- pakeisti alkoholio reklamą reglamentuojančias nuostatas leidžiant Lietuvos gamintojams pristatyti savo produktus socialiniuose tinkluose, leisti objektyvią pažintinę, mokslinę, istorinę informaciją apie alkoholinių gėrimų vartojimo būdus, gamybą, tradicijas, pelnytus apdovanojimus sklaidą;
- neteterminuota mažmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais licencija suteikti teisę aptarnauti pirkėjus lauko sąlygomis ne didesniu kaip 80 metrų (šiuo metu – 40 m) atstumu nuo stacionariosios viešojo maitinimo vietos;
- nustatyti baudas už alkoholinių gėrimų stipresnių negu 15 procentų tūrinės etilo alkoholio koncentracijos, vartojimą, turėjimą, pardavimą, nupirkimą ar kitokią perdavimą asmenims vyresniems nei 18 metų, bet jaunesniems nei 20 metų, taip pat alkoholinių gėrimų vartojimą, turėjimą, pardavimą, nupirkimą ar kitokią perdavimą asmenims, jaunesniems nei 18 metų.

Esama situacija:

- darbo dienomis ir šeštadieniais alkoholinių gėrimų mažmeninės prekybos vietose galima (taip pat išsinešti iš viešojo maitinimo vietų jose įsigytus alkoholinius gėrimus) įsigyti nuo 10 iki 20 val., sekmadieniais – nuo 10 iki 15 val.;
- alkoholinius gėrimus įsigyti, turėti ir vartoti galima nuo 20 metų amžiaus;
- alkoholio reklama uždrausta, neleidžiama skelbti informacijos apie alkoholinius gėrimus socialiniuose tinkluose, taip pat skelbti objektyvios pažintinės, mokslinės, istorinės informacijos apie alkoholinių gėrimų vartojimo būdus, gamybos, tradicijos, pelnytus apdovanojimus;
- skirtingai apribota alkoholio prekyba įvairių viešų renginių metu: mugėse galima prekiauti ne stipresniais kaip 7,5 proc. alkoholiniais gėrimais, parodose – 13 proc. alkoholiniais gėrimais;
- įmonėms, prekiaujančioms alkoholiniais gėrimais stacionariosiose viešojo maitinimo vietose, jų turima neteterminuota mažmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais licencija suteikia teisę aptarnauti pirkėjus lauko sąlygomis ne didesniu kaip 40 metrų atstumu nuo stacionariosios viešojo maitinimo vietos įrengtose aptarnavimo vietose (zonose).

Esmė: siūloma iš esmės pritarti projektams, tačiau teikiamos pastabos ir pasiūlymai dėl teisinio reguliavimo tobulinimo:

- suteikiant savivaldybių taryboms diskrecijos teisę spręsti dėl viešų vietų, kuriose, įvertinus objektyvias aplinkybes ir individualias sąlygas, būtų galima leisti asmenims vartoti alkoholinius gėrimus, siūlytina patikslinti atitinkamas nuostatas, siekiant įtvirtinti savivaldybių taryboms teisę nustatyti viešas vietas, kuriose būtų galima leisti vartoti alkoholinius gėrimus;
- atsižvelgiant į argumentus dėl neproporcingo konkurencinio apribojimo, siūlytina leisti asmenims nuo 18 metų vartoti ir turėti alkoholinius gėrimus, neatsižvelgiant į jų stiprumą. Kartu įvertinus sveikatos ekspertų nuogastavimus dėl to, kaip alkoholio pardavimas pilnamečiams asmenims gali paveikti nepilnamečius asmenis, siūlytina nustatyti pereinamąjį laikotarpį iki 2023 m. sausio 1 d. ir taip suteikti galimybę adaptuoti valstybinės alkoholio vartojimo prevencijos strategijas, socialines reklamas, švietimo apie alkoholio žalą nepilnamečiams asmenims programas ir kitas reikšmingas alkoholio vartojimo prevencijos priemones;
- patikslinti atitinkamas nuostatas dėl reklamos, nustatant, kad reklama nelaikoma informacija apie alkoholinius gėrimus, kai ši informacija pateikiama mažmeninės prekybos ar viešojo maitinimo vietose, kuriose alkoholiniai gėrimai parduodami vartotojui, ar alkoholinius gėrimus gaminančių, jais prekiaujančių ar maisto ir alkoholinių gėrimų pristatymo paslaugą per interneto platformas teikiančių įmonių interneto svetainėse ar socialinių tinklų paskyrose;
- atsižvelgiant į tai, kad ANK 484 straipsnio dispozicijoje numatyti du savarankiški ir iš esmės skirtingi nusižengimai, t. y. alkoholinių gėrimų gėrimas viešosiose vietose, visų rūšių viešajame transporte, automobilių salonuose, išskyrus autotransporto priemones, kurių salonas yra stacionariai atskirtas nuo vairuotojo vietos, bei neblaivaus asmens pasirodymas viešosiose vietose, kai įžeidžiamas žmogaus orumas ir dorovė. Šie nusižengimai neturėtų būti sutapatinami, be to, atsižvelgiant į nusižengimų sunkumą, turėtų būti nustatytos skirtingos sankcijos. Siūlytina atskirti šiuos nusižengimus ir juos apibrėžti atskiruose ANK straipsniuose.

Derinimas:

- derinta su Sveikatos apsaugos, Vidaus reikalų, Teisingumo, Žemės ūkio ministerijomis, Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentu, Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba, Policijos departamentu, Lietuvos savivaldybių asociacija. Savo iniciatyva pastabų ir pasiūlymų pateikė Lietuvos alkoholinių gėrimų gamintojų ir importuotojų asociacija. Darbo tvarka buvo gautos Aplinkos ministerijos pastabos;
- atsižvelgta į Konkurencijos tarybos, Lietuvos alkoholinių gėrimų gamintojų ir importuotojų asociacijos pastabas bei į daugumą Teisingumo ministerijos pastabų. Taip pat atsižvelgta į dalį Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento, Policijos departamento ir Vidaus reikalų ministerijos pastabų. Anot rengėjų, su Sveikatos apsaugos ministerija suderinta darbo tvarka. Ekonomikos ir inovacijų ministerija atkreipia dėmesį, kad Lietuvos verslo konfederacija, Lietuvos naftos produktų prekybos įmonių asociacija (peržiūrėti taikomą draudimą prekiauti alkoholiniais gėrimais degalinėse), Lietuvos prekybos įmonių asociacija (dėl reklamos nuostatų) pastabas ir pasiūlymus pateikė po termino, todėl jos nebuvo vertintos. Pastabos, į kurias neatsižvelgta, įvertintos derinimo pažymoje *(be kita ko, dėl Žemės ūkio ministerijos ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos pastabų Ekonomikos ir inovacijų ministerija pažymi, kad jos nėra susijusios su Įstatymo projekto priemonėmis).*
- Ekonomikos ir inovacijų ministerija išvados projektą darbo tvarka derino su Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupe.

Atitiktis Vyriausybės programai: tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatos neįgyvendinamos.

Dalykinio vertinimo išvada: su išvados pateikimu Seimui vėluojama, siūlytina parengtąjį išvados projektą aptarti tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėjas

Saulius Gaigalas

Saulius Gaigalas, tel. +37070663789, el. p. saulius.gaigalas@lrv.lt